

Informatieblad over de kerncentrales te Tihange (België)

Getallen en Feiten

Tihange ligt naast Hoei, ongeveer 25 km zuidwestelijk van Luik en op de Maasoever. De drie reactoren van Tihange zijn in rechte lijn maar 50 km van Maastricht verwijderd. De grensstreek, Aken (D), en Zuid-Limburg (NL), liggen precies in de richting waarin de wind hier gewoonlijk waait en worden daardoor hoogstwaarschijnlijk direct betrokken bij een ongeval of een storing in de centrale van Tihange.

De 3 hoogdrukreactoren van de kerncentrale van Tihange werden in 1975, '82 en '85 aan het stroomnet aangesloten. Ongeveer een vierde van de Belgische stroomproductie wordt hier geproduceerd. Deze drie reactoren hebben een totaal vermogen van ongeveer 3 Gigawatt.

Buiten de drie hoogdrukreactoren te Tihange zijn er te Doel bij Antwerpen nog 4 hoogdrukreactoren. Bij een tocht naar Zeeland zijn de koeltorens bij de Antwerpse haven al van ver zichtbaar. In de kerncentrales van Doel en Tihange wordt meer dan de helft van alle Belgische stroomproductie verwerkt.

De Belgische kerncentrales worden door Electrabel, een dochter van de Franse groep GDF-Suez uitgebaut. Naast de kerncentrales exploiteert Electrabel ook nog verschillende conventionele elektriciteitscentrales. Daardoor heeft Electrabel in België een feitelijk monopolie op de elektriciteitsproductie.

De Belgische uitstap

In 2003 heeft de Belgische regering besloten de uitbatingperiode van de kerncentrales wettelijk tot 40 jaar te beperken. In deze wet wordt ook de

nieuwbouw van extra kerncentrales uitgesloten. Volgens dit tijdschema moesten Tihange1, Doel1 en Doel 2 al in 2015 uitgeschakeld worden.

In deze wet werd echter een achterpoortje ingebouwd. In geval van energieschaarste mag namelijk de bedrijfsduur verlengd worden. Deze reden werd dus ingeroepen op 1 juni 2012 om Tihange1 tien jaar langer uit te baten. Nochtans worden Doel 1 en Doel 2 die dezelfde leeftijd hebben toch gesloten op hun veertigste.

Nochtans stelt de vraag zich of de veiligheid van de elektriciteitsbevoorrading echt in gevaar komt in de nabije toekomst. En zo ja, wordt dit risico bewust genomen of komt het voort uit slecht beheer? Bij deze vraag moet je met 3 aspecten rekening houden.

1. In onderzoek werd aangetoond dat de uitschakeling van zowel Doel 1 en 2 als van Tihange 1 de elektriciteitsbevoorrading van België niet in gevaar brengt. Ongeveer 2 Gigawatt van het totale vermogen is een overcapaciteit die overbodig is, zelfs in extreme omstandigheden.

2. Sinds 2003 heeft Electrabel het vertikt een aanvaardbaar concept voor duurzame energie voor te stellen. Hierin is duidelijk een neoliberale houding te herkennen die het bestaande systeem begunstigt en een werkelijke verandering bewust tegenhoudt.

3. De beheerder van de Belgische kerncentrales heeft in de eerste helft van 2012 massief druk uitgeoefend op de regering. Deze druk vertaalde zich in de volgende initiatieven: er werd gedreigd met verlies van banen en bestaande conventionele stroomcentrales, ook de nieuwe gasturbines, werden gesloten om zo een kunstmatige energieschaarste te veroorzaken. Verder deelde Electrabel mee alle verdere energie-investeringen in België te stoppen. Als je alles bij elkaar telt is het wel heel erg duidelijk: Electrabel lapt de Belgische kernenergie-uitstapwet volledig aan zijn laars.

Belgische schandalen

Lekkend afkoelbekken

Korte tijd na de bedrijfsduurverlenging van

Tihange 1 werd bekend dat uit zijn afkoelbekken, waar de gebruikte brandstofstaven opgeslagen worden, dagelijks ongeveer 2 liter radioactief besmet water ontsnapt. Het lek bestaat al sinds 2006 en werd tot nu toe geheim gehouden. Alle pogingen van de reactorbeheerder Electrabel om het lek te dichten zijn mislukt. Je vraagt je toch af of een bedrijfsleiding die na 6 jaar geen lek kan dichten überhaupt competent is om met een dergelijke riskante technologie te werken?!

Scheuren in het kernreactorvat

Begin augustus 2012 zijn er opnieuw meer dan 8000 scheuren in het reactorvat van Doel 3 ontdekt. De scheuren zijn daar zo ernstig dat een verder gebruik van de kernreactor niet verantwoord is. Een deel van deze scheurtjes werd al vastgesteld bij het opstarten van de reactor.

Hoeveel er bijgekomen zijn en of de gekende scheurtjes evolueerden onder invloed van de bestraling is onbekend. De herstelling of vervanging van het reactorvat is technisch niet te realiseren.

Onderzoek heeft aangetoond dat dezelfde reactorvaten bij 21 andere kernreactoren werden geïnstalleerd. Onder andere werd een identiek reactorvat in de kernreactor Tihange 2 ingebouwd.

Op 16 augustus 2012 werd Tihange 2 stilgelegd voor een tienjaarlijks onderzoek. Het onderzoek van het reactorvat is op 10 september gestart. Op 13 september 2012 maakte de FANC, de Belgische toezichthouder, bekend dat Tihange 2 dezelfde mankementen vertoont als in Doel 3 vastgesteld werden.

Verrot kernreactorgebouw

Het reactorgebouw van Tihange 2 vertoont

duidelijke sporen van betonrot. Niet alleen het buitenste omhulsel is aangetast, maar ook de 120 cm dikke binnenste laag; en die is zeker op een diepte van 30 cm beschadigd.

Betonrot ontstaat door een foute verwerking van het beton. Door scheurtjes dringt er water binnen, dat het bewapeningsstaal doet roesten en de structuur van het staalbeton geleidelijk aan oplost. Het reactorgebouw is bij een catastrofe de allerlaatste bescherming, dat verhindert dat radioactiviteit in het milieu terecht komt. Door de bestaande schade kan het omhulsel van het kernreactorgebouw geen effectieve bescherming meer bieden. Ook tijdens een aardbeving is de veiligheid niet meer gegarandeerd.

Incidenten

Bovenop de talrijke incidenten, springen twee ongevallen bijzonder in het oog. Deze werden allebei op de internationale beoordelingsschaal voor nucleaire gebeurtenissen (INES) in fase 2 ingebracht. Op 22 november 2002 kwam het in Tihange 2 tot het gedeeltelijk uitvallen van het koelsysteem. Op 5 juli 2005 leidt een incident in Tihange 2, tot het uitvallen, van het noodstroomaggregaat en van de ventilatiesystemen. Ook deze gebeurtenis werd als INES-2 ingeschaald. Op onze website vind je een gedetailleerde opsomming van alle incidenten van de kernreactoren te Tihange.

De stresstest

Na de ramp van Fukushima werden alle Europese kernreactoren aan een stresstest onderworpen. Door alle kritiek werd aan de ernst van deze stresstest sterk getwijfeld. Ondanks de uitbatervriendelijke vorm van deze tests, die bovendien door de uitbater zelf verricht werden, viel de uitkomst voor de centrale van Tihange catastrofaal tegen.

De ernstigste tekortkoming die bij deze stresstesten werd gevonden is een onvoldoende bescherming tegen overstromingen. Het gehele systeem is onvoldoende tegen overstromingen door hoogwater van de Maas beschermd. Bovendien kunnen de noodstroomaggregaten maximaal gedurende 7,30 uur met brandstof uit aardbevingszekere dieseltanks kan gevoed worden.

Dat betekent dat bij een aardbeving, die

zowel een externe stroomvoorzorging als het wegennet onbruikbaar maakt, de kernreactor hoogstens gedurende 7,30 uur afgekoeld kan worden. De gevolgen van het ontbreken van de koeling zal iedereen na de ramp in Fukushima wel kunnen inschatten: weerstand bij aardbeving wordt in deze studie niet vermeld, maar ook hierover is er twijfel. De West-Duitse radio (WDR) berichtte korte tijd na de catastrofe van Fukushima over de tegenstrijdige informatie die beschikbaar werd met betrekking tot de beperkingen van de reactorontwerpen. Terwijl de exploitant er van overtuigd is, dat zijn kernreactoren een aardbeving van de sterkte 5,5 op de Richterschaal kan weerstaan, vermeldt de Belgische nucleaire toezichthouder uitsluitend de waarde van 5,9.

Dit verschil betekent dat volgens de exploitant de kernreactor aan een 4 maal zwaardere aardbeving kan weerstaan, omdat de Richterschaal een logaritmische schaal is. De aardbeving van 1992 te Roermond had een sterkte van 6,1. Aardbevingen van deze sterkte zijn in deze regio niet eens zo zeldzaam. Of deze reactoren zo'n aardbeving overleven is maar de vraag.

In de Europese stresstest is überhaupt geen rekening gehouden met gevaarlijke incidenten zoals vliegtuigcrashes, terroristische aanslagen maar ook cyberinternet aanvallen zijn absoluut niet onderzocht.

De Belgische nucleaire toezichthouder heeft deze risico's wel voor de afzonderlijke Belgische kernreactoren onderzocht. Ook hier valt de uitkomst allesbehalve geruststellend uit. Vooral een beveiliging tegen een vliegtuigcrash is onbestaand.

Wankele veiligheid

In vergelijking met de reactoren T2 en T3 zijn de bestaande beveiligingssystemen van de reactor Tihange 1 essentieel slechter. Veel van deze systemen zijn niet compleet onafhankelijk van elkaar en beantwoorden daarom niet aan de huidige kwaliteitseisen.

De bedrijfsduurverlenging van Tihange 1 is verwonderlijk. Tihange 1 mag volgens de actuele stand van zaken 3 jaar langer aan het stroomnet blijven als Tihange 2, hoewel Tihange 1 zeven jaar ouder is. Het is toch erg opvallend dat de problemen zich vaak bij de reactor T2 voordoen. Is dit een erkenning van de gevaarlijke toestand van

Tihange 2?

Het verzet

Na de catastrofe van Fukushima is er ook in België weer hevige protest gekomen tegen kernenergie.

Op 17 september 2011 namen meer dan tweeduizend personen deel aan een betoging voor de kerncentrale van Tihange. Toen demonstreerden daar mensen uit Vlaanderen en Wallonië, Nederland en Duitsland gemeenschappelijk met als motto "Straling kent geen grenzen en ons verzet ertegen ook niet". Op de eerste Fukushima herdenkingsdag demonstreerden in Brussel nogmaals 2000 mensen tegen kernenergie en voor hernieuwbare energie. Al in 2006 klommen Greenpeace-activisten op een reactor en rolden daar een reusachtig spandoek af waarop een scheur geveerd stond. Met deze actie wilde Greenpeace de gevaarlijke toestand van de kernreactor duidelijk maken.

Onze eis

Samen met groepen uit België, Nederlands Limburg, Duitsland waaronder veel groepen uit de EU-regio zijn wij verontwaardigd dat de Belgische regering haar eigen wet van 2003 over de kernenergie-uitstap niet naleeft voor Tihange 1. Et is geen reden voor maar vele redenen tegen het verlengen van de looptijd van de oudste kernreactoren, waaronder Tihange 1 tot in 2025.

Het onvermogen om het lekken van twee liter radioactief water per dag te stoppen en het versluieren van vele andere problemen, bevestigt onze eisen de reactor Tihange 1 ONMIDDELIJK uit te schakelen en de reactor Tihange 2 niet opnieuw in gebruik te nemen.

Euregionale partnership tegen de kerncentrale in Tihange
<http://www.stop-tihange.org>

Wikipedia-Artikel „Kerncentrale Tihange“
http://nl.wikipedia.org/wiki/Kerncentrale_Tihange

Foto credits: Kerncentrale Tihange, Hulle, wikipedia http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Huy_koeltorens_2007-05-01_14.57.JPG&filetimestamp=20090119152848 | Kaart Tihange / Maastricht, Google Maps | Icon Kerncentrale, chris, wikipedia http://de.wikipedia.org/wiki/Datei:Icon_NuclearPowerPlant-red.svg | Tihange Betoging, eigen beeldmateriaal | Verrot kernreactorgebouw, Robert Schallehn | Greenpeace actie, Greenpeace Eric De Mildt | Banner Stop Tihange, eigen beeldmateriaal

Aachener Aktionsbündnis gegen Atomenergie <http://www.anti-akw-ac.de>